

Vergaderjaar 2006–2007

26 643

Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

Nr. 98

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 september 2007

Hierbij ontvangt u, mede namens de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het actieplan voor het versnellen van het gebruik van open standaarden en open source software in de (semi-)publieke sector¹. Dit actieplan, dat de titel «Nederland open in Verbinding» heeft meegekregen, is door mij toegezegd in het algemeen overleg van 21 maart 2007 over open standaarden en open source software².

De doelstellingen van dit actieplan zijn van toepassing op de rijksoverheid, de mede-overheden en de (semi-)publieke sector:

- 1. vergroten van de interoperabiliteit tussen en met de verschillende bouwstenen en vormen van dienstverlening van de eOverheid door versnelling aan te brengen in het gebruik van open standaarden;*
- 2. verminderen van de afhankelijkheid van leveranciers bij het gebruik van ICT door versnelde inzet van open standaarden en open source software;*
- 3. bevorderen van een gelijk speelveld op de softwaremarkt en voorts bevorderen van de innovatie en de economie door het gebruik van open source software krachtig te stimuleren en bij opdrachten de voorkeur te geven aan open source software bij gelijke geschiktheid.*

Op 29 maart 2007 is bij het voorgezet algemeen overleg aangegeven dat het toegezegde actieplan deadlines moet bevatten (Handelingen der Kamer II, vergaderjaar 2006–2007, nr. 55, blz. 3149–3152). Zoals ik destijds ook heb aangegeven, sta ik voor een ambitieuze maar ook realistische benadering. Met dit actieplan zet het Kabinet actief in op:

- brede toepassing van open standaarden door het «comply-or-explain and commit» principe in te voeren bij opdrachten van Rijksdiensten vanaf april 2008 en voor de overige overheden en instellingen vanaf december 2008. Om hen daarbij te ondersteunen wordt een basislijst open standaarden (januari 2008) en een raamwerk voor interoperabiliteit opgesteld (basisversie in juni 2008) met richtinggevende keuzes voor de ontwikkeling en het gebruik van standaarden;
- implementatiestrategieën voor de aanbesteding, inkoop en het gebruik

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

² Tweede Kamer, 2006–2007, 26 643, nr. 90.

- van open source software te realiseren door alle ministeries (januari 2009) en door mede-overheden en instellingen in semi-publieke sectoren (onderwijs, zorg, sociale zekerheid) in januari 2010;
3. stapsgewijze invoering van de open standaard ODF (Open Document Format) voor het lezen, schrijven, uitwisselen, publiceren en ontvangen van documenten (uiterlijk januari 2009 door alle ministeries en mede-overheden ondersteund) op weg naar grootschalig gebruik van open document formaten voor overheidstoepassingen.

Het gebruik van ICT is essentieel voor het verwezenlijken van doelstellingen in deze kabinetsperiode, zoals een goede participatie van burgers, duurzaamheid van informatie en innovatie, en een administratieve lastenvermindering (onder andere door eenmalige gegevensverstrekking). Ten einde deze doelen ook op een efficiënte wijze te realiseren, spoort het Kabinet partijen door middel van concurrentiestelling aan om de genoemde doelen te (helpen) verwezenlijken. ICT neemt als middel voor de communicatie met de overheid en tussen overheidsorganisaties inmiddels een onvervangbare plaats in. De afhankelijkheid van ICT en van ICT-leveranciers is daardoor fors toegenomen, evenals het economisch belang van de ICT-sector zelf. Open standaarden en open source software hebben de laatste 10 jaar een grote ontwikkeling doorgemaakt. Het belang van open standaarden wordt alom onderkend en de acceptatie van open source software als alternatief voor gesloten software is groeiende. In dit kader is het Octrooicentrum Nederland voornemens haar desktopomgeving plus een aantal applicaties te migreren naar een open source alternatief. In de eerste helft van 2008 wordt een definitief besluit genomen over de invoeringsdatum en de wijze van migratie naar open source. Het actieplan beoogt de komende jaren meer voorbeeldorganisaties te ondersteunen.

Het Kabinet ziet in open standaarden en open source software belangrijke sleutels voor een innovatieve en toekomstbestendige benadering van ICT-gebruik door de (semi-)publieke sector. Tegelijkertijd moet worden onderkend dat open standaarden en open source software ook risico's met zich meebrengen. Zo zijn er niet altijd open standaarden beschikbaar of kan het voorkomen dat een open standaard niet wordt ondersteund door de markt. De gegroeide afhankelijkheid van ICT voor de overheidsdienstverlening brengt met zich mee dat de voorgestelde koers gefaseerd ingezet moet worden. De kwaliteit, continuïteit en betrouwbaarheid van de elektronische dienstverlening voor burgers en bedrijven mag niet in gevaar komen en de administratieve lasten mogen niet stijgen.

In het bestuursakkoord met de gemeenten zijn afspraken opgenomen voor zowel open standaarden als open source software. Het doel is om ook met de andere mede-overheden en publieke sectoren dergelijke afspraken te maken. De Tweede Kamer zal over de voortgang van het actieplan via de bestaande eOverheidsrapportages worden geïnformeerd.

De staatssecretaris van Economische Zaken,
F. Heemskerk